

Preventie- en integriteitsbeleid van de Gereformeerde Gemeente te Veenendaal

Dit document is door de kerkenraad vastgesteld in de vergadering d.d. 22 mei 2026

Onze kerkelijke gemeente, de Gereformeerde Gemeente te Veenendaal heeft gekozen om een **actief en gedegen preventie- en integriteitsbeleid** te hanteren. De reden daarvoor is dat we ervan overtuigd zijn dat dit hoort bij de Bijbelse opdracht om elkaar lief te hebben. Dat is gebaseerd op het voorbeeld van Christus in het Evangelie (zie Romeinen 13:8, 1 Johannes 3:16, 4:11). In dit document beschrijven we op basis van deze Bijbelse principes uit welke onderdelen het beleid bestaat en hoe we dat beleid hanteren. Ook beschrijven we hoe vrijwilligers geïnformeerd worden over het beleid in onze gemeente.

Het **preventie- en integriteitsbeleid** binnen onze gemeente bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Grondhouding en richtlijnen voor concreet gedrag
De grondhouding en richtlijnen voor concreet gedrag vindt u in document *'Hoe men in het huis Gods moet verkeren' - Grondhouding en richting voor omgang binnen de gemeente*, d.d. 22 mei 2026.
2. Aannamebeleid kerkelijke vrijwilligers
Het aannamebeleid is beschreven in document *Aannamebeleid kerkelijke vrijwilligers*, d.d. 22 mei 2026.
3. Vertrouwenspersoon
Twee vertrouwenspersonen zijn aangewezen en actief, hun namen staan vermeld op de website. Zie ook document *Protocol Seksueel Misbruik*, d.d. 22 mei 2026.

Communicatie

Binnen onze gemeente worden de onderliggende principes van deze beleidsonderdelen steeds in prediking, catechese en pastoraat aan de orde gesteld. De concrete inhoud van het beleid wordt gecommuniceerd via:

- a. De gemeentegids
- b. De website
- c. De kerkbode

Op website <https://gergemveenendaal.nl> is gepubliceerd:

1. Het preventie- en integriteitsbeleid;
2. Het protocol seksueel misbruik met verwijzing naar het Meldpunt.

Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)

De kerkenraad vraagt een VOG aan voor:

- Reeds in functie zijnde leidinggevenden van de jeugdverenigingen;
- Alle nieuwe leidinggevenden van de jeugdverenigingen;
- De koster en hulpkoster die na mei 2026 worden benoemd;
- De vertrouwenspersonen.

Er wordt geen VOG aangevraagd voor ambtsdragers. De verkiezing van ambtsdragers wordt in de Bijbel beschreven en is in onze kerkorde op basis daarvan concreet ingevuld. Leden van de kerkenraad hebben bij de aanvaarding van hun ambt (en bij evt. herverkiezing opnieuw) ten overstaan van God en de gemeente hun ja-woord gegeven op de volgende vraag: "Belooft u zich in alle godzaligheid te gedragen; mede u onderwerpende aan de kerkelijke vermaning, indien gij u kwaamt te ontgaan?"

Bovendien worden kandidaten voor ambtsdrager na hun verkiezing ter approbatie aan de gemeente voorgesteld. Vanwege het Koningschap van Christus en de vrijheid van de kerk, willen wij deze regeling verder niet aanpassen.

‘Hoe men in het huis Gods moet verkeren’ - Grondhouding en concrete richtlijnen voor gedrag

Inleiding

Deze beschrijving van grondhouding en concrete richtlijnen voor gedrag zijn onderdeel van het preventiebeleid van de Gereformeerde Gemeente Veenendaal ter voorkoming van seksueel (maar ook ander) grensoverschrijdend gedrag. Grensoverschrijdend gedrag is daarbij gedefinieerd als het handelen in strijd met de christelijke grondhouding en de eigen roeping binnen de gemeente.

Iedereen in onze gemeente, vooral zij die in onze gemeente een taak hebben als leidinggevende van één of meerdere verenigingen, staan achter deze beschrijving van grondhouding en concrete richtlijnen voor gedrag zoals die hieronder zijn opgeschreven. Het mogen uitvoeren van zijn/haar taak is aan het naleven hiervan als bindende voorwaarde verbonden.

Grondhouding

Het uitgangspunt voor de omgangsregels is wat God van ons eist zoals verwoord in Mattheüs 22:37-39: *En Jezus zeide tot hem: Gij zult liefhebben den Heere, uw God, met geheel uw hart, en met geheel uw ziel, en met geheel uw verstand. Dit is het eerste en het grote gebod. En het tweede aan dit gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.* De Zaligmaker Zelf heeft in Zijn dienend lijden en sterven hiervan het meest volmaakte voorbeeld gegeven.

Wij geloven dat de gemeente als het eigendom van de levende God (1 Timotheüs 3:15) in al haar activiteiten, bijeenkomsten en werkzaamheden een plaats hoort te zijn waar iedereen, jong en oud, zich veilig moet voelen. Veilig voelen definiëren wij op grond van de Bijbelse principes als de situatie waarin iemand zich beschermd weet door het Bijbelse liefdesgebod in zijn verticale en horizontale dimensie.

Om deze veiligheid te bereiken is het belangrijk dat ieder lid van de gemeente en in het bijzonder ieder die een taak heeft, zich richt op de Bijbelse grondhouding voor het omgaan met elkaar. Deze grondhouding bestaat uit ontzag voor God (want het is Zijn gemeente, het zijn Zijn leden, het is Zijn werk, het gaat om Zijn Koninkrijk) en dienstbaarheid aan de naaste in de gemeente. Voor wie een taak heeft in de gemeente waarin ook gezag of autoriteit een rol speelt, betekent dit voor de uitoefening van het gezag dat ze dienstbaar is aan het geheel en het individu. Machtsmisbruik is, zoals de Bijbel dat omschrijft, de situatie waarin herders zichzelf weiden, in plaats van de kudde (Ezechiël 34:2). Het is niet doen waartoe men eigenlijk geroepen wordt ten gunste van eigen gewin of voordeel. De grondhouding voor alle arbeid in de gemeente is daarnaast duidelijk uitgedrukt in de volgende gelijkenissen van de Zaligmaker: Mattheüs 24:45-51 en Lukas 12:42-46.

De volgende zaken achten wij in strijd met deze Bijbelse grondhouding: alle vormen van ongelijkwaardige behandeling zoals pesten, machtsmisbruik, discriminerende, racistische, seksistische of (seksueel) intimiderende gedragingen of opmerkingen, of het hiertoe aanzetten. Niet alle zaken die botsen met deze grondhouding zijn hier genoemd. Dan zouden het er teveel worden. Maar dat betekent vanzelfsprekend niet dat als iets niet genoemd wordt, maar wel in strijd is met deze grondhouding, dit dan toelaatbaar zou zijn.

Richtlijnen voor concreet gedrag

1. Ik behandel de ander zoals ik zelf graag behandeld wil worden.
2. Ik benader de ander vanuit de opdracht tot dienstbaarheid.
3. Ik zoek de ander te dienen, niet hem af te breken of onherstelbare schade aan te doen.
4. Ik ben kritisch op eventueel eigenbelang in mijn gedrag.
5. Ik stem mijn woorden af op de taak die ik heb in de gemeente.
6. Ik werk niet mee aan pesten, uitlachen of roddelen, maar overeenkomstig mijn mogelijkheden treed ik daartegen op.
7. Ik gebruik sociale media alleen functioneel en professioneel.
8. Ik ben me bewust van mijn emoties en streef ernaar om deze te beheersen.

9. Ik ben me bewust dat fysieke aanraking in de meeste situaties niet dienstbaar is en daarom vermijd ik dat.
10. Ik ben me bewust dat seksueel getinte aandacht niet past bij een houding van dienstbaarheid.
11. Ik ben me bewust dat ik, afgezien van de roeping als christen en mijn specifieke taak in de gemeente, ik mij niet ongevraagd met iemands persoonlijk leven moet bemoeien (1 Petrus 4:15).
12. Ik herinner de ander aan diens verantwoordelijkheid om volgens de Bijbelse grondhouding zijn of haar taak uit te voeren. Wanneer dat niet helpt, vraag ik hulp volgens de gebruikelijke orde in de kerk (Mattheüs 18:15-17).
13. In het contact met minderjarigen ben ik mij bewust van het pedagogische aspect van de relatie.

Aannamebeleid kerkelijke vrijwilligers

Inleiding

Dit aannamebeleid is onderdeel van het preventiebeleid van de Gereformeerde Gemeente Veenendaal ter voorkoming van seksueel (maar ook ander) grensoverschrijdend gedrag. In het aannemen (aanzoeken ten behoeve van benoeming) van toekomstige vrijwilligers (personen die een taak of functie in onze gemeente gaan uitvoeren) hanteert onze gemeente voorwaarden en een procedure. Wanneer aan de voorwaarden is voldaan en de procedure is gevolgd, kan tot benoeming worden overgegaan.

Voorwaarden

De voorwaarden bij elk persoon die een taak of functie als vrijwilliger binnen onze gemeente zou kunnen uitvoeren worden hier genoemd. De toekomstig-vrijwilliger:

- Is belijdend lid van onze gemeente;
- Is door de kerkenraad aangewezen;
- Stemt in met de *Grondhouding en concrete richtlijnen voor gedrag* voordat de benoeming voor de taak of functie kan plaatsvinden.

Aannameprocedure

De procedure bij elk persoon die een taak of functie als vrijwilliger binnen onze gemeente zou kunnen uitvoeren is als volgt:

- Er wordt een telefonisch of persoonlijk toelatingsgesprek met de toekomstig-vrijwilliger gehouden;
- Een toelatingsgesprek dient door 1 of meerdere kerkenraadsleden te worden gevoerd, of door personen die door de kerkenraad zijn aangewezen om zulke toelatingsgesprekken te voeren;
- In het toelatingsgesprek worden onder andere de *Grondhouding en concrete richtlijnen voor gedrag* met de toekomstig-vrijwilliger doorgenomen;
- De toekomstig-vrijwilliger betuigt zijn instemming met deze geformuleerde grondhouding en richtlijnen voorafgaand aan de benoeming.
- De toekomstig-vrijwilliger verkrijgt een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG).

Beëindiging

- Na een benoeming kan de vrijwilliger bij schending van de *Grondhouding en concrete richtlijnen voor gedrag* zijn taak of functie worden ontnomen.

Protocol Seksueel Misbruik

De kerk behoort een veilige plaats te zijn waar iedereen zich beschermd weet door het Bijbelse liefdesgebod in zijn verticale en horizontale dimensie. Dit is niet alleen van belang omdat de kerkenraad dat vindt, maar het is eis van de Heere Zelf.

De Bijbel is heel eerlijk als het gaat over de ernst van seksueel misbruik. In de geschiedenis van Amnon en Tamar wordt op ingrijpende wijze de zonde van seksueel misbruik en haar vreselijke gevolgen beschreven. Het is verraad van goed vertrouwen (2 Samuël 13:10-11), het gebruiken van een ander als gebruiksvoorwerp (2 Samuël 13:15), het welbewust negeren van de integriteit van de ander (2 Samuël 13:12-14), het is overtreding van Gods gebod (2 Samuël 13:12) en het zorgt ervoor dat de smaad en de schande valt op het slachtoffer in plaats van op de dader (2 Samuël 13:19). Dit laatste is helemaal het geval als de zaak niet onderzocht en niet bestraft wordt (zie 2 Samuël 13:21).

Dus ook binnen kerkelijke verhoudingen kan seksueel misbruik voorkomen. Dit erge kwaad mag niet in de doofpot verdwijnen, maar moet aan de orde gesteld worden, tegen de daders moet worden opgetreden, terwijl de slachtoffers moeten worden bijgestaan. Als dat bij u (jou) het geval is, mag u (jij) dat zeggen. Ook als dat binnen onze eigen gemeente, in onze kerk gebeurt.

De kerkenraad vindt het belangrijk dat (doop-)leden en ook gasten bij de ambtsdragers terecht kunnen. Zij zijn geroepen en volgens eed verplicht, om de gemeente te weiden en te zorgen voor het zwakke, gekneusde en het gekwetste (vergelijk Ezechiël 34:4). Ook kan contact worden opgenomen met een van onze vertrouwenspersonen. Als de drempel daarvoor te hoog is, is er een onafhankelijk adres waar u/jij terecht kunt. Voor ons kerkverband is een adviescommissie ingesteld waar gemeenteleden en/of gasten terecht kunnen die slachtoffer zijn van seksueel misbruik in een pastorale of kerkelijke gezagsrelatie. Het gaat dan over misbruik door een ambtsdrager (ouderling, diaken, predikant). Of door een andere persoon met gezag in de kerk. Dat is iemand die door de kerkenraad is benoemd (zoals een koster, organist, dirigent, lid van de evangelisatiecommissie of leider van een vereniging).

Op de website <https://www.gergeminfo.nl/seksueel-misbruik> is meer informatie te vinden.